

APRIL 2016

FRA ELEV TIL STUDERENDE

KLÆDT PÅ TIL
VIDERE UDDANNELSE

REGERINGEN

INDHOLD

	Fra elev til studerende – klædt på til videre uddannelse	5
1.	Måltrettet indgang til de gymnasiale uddannelser	9
2.	Fokuserede studieretninger med fremtidsperspektiv	15
3.	Styrket faglighed og almendannelse	23
4.	Moderne hf med en klar profil	35
5.	Nationale mål og styrket kvalitets- udvikling	41
	Appendiks	47

Fra elev til studerende – klædt på til videre uddannelse

De gymnasiale uddannelser har en central placering i det danske uddannelsessystem, da de forbereder eleverne til at tage en videregående uddannelse. Uanset om fremtidens unge vælger at tage en studentereksamen (stx, hhx, htx), en højere forberedelseseksamen (hf) eller et eux-forløb, som kombinerer en erhvervsuddannelse med en gymnasial eksamen, skal uddannelsen ruste den unge bedst muligt til at kunne påbegynde og gennemføre en videregående uddannelse.

Derfor er det vigtigt at styrke de gymnasiale uddannelser – både for de mange unge studerende og for Danmarks fremtid.

Langt de fleste unge tager i dag en ungdomsuddannelse. Men alt for mange falder fra uddannelsen, og mange læser aldrig videre. Det er regeringens ambition, at flere unge skal vælge den rigtige ungdomsuddannelse første gang.

De gymnasiale uddannelser er dét spor, som de unge skal vælge, hvis de vil læse videre. Derfor skal alle de gymnasiale uddannelser have klare profiler og stille tydelige krav til de unge. Det kræver klare adgangskrav, fokuserede studieretninger og stærkere faglighed, så frafaldet reduceres, og flere unge læser videre og gennemfører deres videre uddannelse.

De unge, der vælger en gymnasial uddannelse, får i dag en ungdomsuddannelse af høj kvalitet. Men de gymnasiale uddannelser skal blive endnu bedre, så de unge, der har ambitioner om at tage en videregående uddannelse, får de helt rigtige kompetencer til at læse videre. Uddannelserne skal forme selvstændige unge mennesker og dygtige studerende, som kan bidrage til fællesskabet på studier, arbejdspladser og i det civile liv. Det kræver, at de unge får bedre studiekompetencer og en bedre almindelse.

De gymnasiale uddannelser er grundlæggende af høj kvalitet, men der er brug for en reform, der især kan styrke uddannelserne på følgende områder:

- **Indgangen til de gymnasiale uddannelser**

Et stigende antal unge bliver optaget på de gymnasiale uddannelser, selvom de har en svag faglig baggrund og mangler perspektiv i forhold til at tage en videregående uddannelse.

- **Studieretningernes fokus og fremtidsperspektiv**

De mange forskellige studieretninger gør det svært for de unge at vælge den rette studieretning, og mange studenter er nødt til at benytte gymnasial supplering efter gymnasiet for at opnå de fag og niveauer, der giver adgang til bestemte videregående uddannelser.

- **Fagligheden og almindelsen i gymnasiet**

Kravene til de unges almindelse og til deres faglige og studiemæssige kompetencer både ændres og stiger. Derfor er der behov for en opdatering af fagligheden og almindelsen. Det samme gælder prøveformerne og det faglige samspil.

- **Hf-uddannelsens identitet**

Hf-uddannelsen spiller blandt andet en vigtig rolle for unge og voksne, der ikke er gået den direkte vej gennem uddannelsessystemet. Men der er i dag et misforhold mellem uddannelsens formål, varighed og målgruppe. Det resulterer i et større frafald, dårligere eksamensresultater og en lavere videreuddannelsesfrekvens end på de treårige gymnasiale uddannelser.

- **Målene og rammerne for kvalitetsudvikling**

Mange skoler arbejder på lokalt plan med at udvikle uddannelsernes kvalitet, men det er uklart, hvordan kvaliteten generelt har udviklet sig, og der er ikke fastlagt klare mål for, hvilke resultater skolerne skal levere.

Den toårige hf-uddannelse har en særlig rolle blandt de gymnasiale uddannelser. Mange unge med svage faglige forudsætninger får i dag en hf-uddannelse, men desværre falder mange også fra uddannelsen, ligesom relativt mange hf'ere ikke læser videre. Derfor er det nødvendigt at give uddannelsen en ny profil med et højere fagligt niveau og en tydelig målretning mod erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelserne.

Med reformen sætter regeringen klare nationale mål for udviklingen af de gymnasiale uddannelser. Med de klare mål i hånden ved bestyrelser og ledelser for de gymnasiale institutioner, hvad de skal stå på mål for, og samtidig får de bedre redskaber til at følge og understøtte udviklingen henimod realisering af målene.

Reformen understøtter regeringens overordnede vision om at skabe et friere, rigere og mere rimeligt Danmark. Friere, fordi den handler om at give den enkelte unge de bedste kort på hånden i tilværelsen og dermed frihed til at leve det liv, som han eller hun måtte ønske sig. Rigere, fordi bedre uddannelser både giver de unge bedre muligheder senere i livet og er til

gavn for os alle og vores velstand. Og rimeligere, fordi vi som samfund, der betaler de unges uddannelse, kan tillade os at forlange, at de gør sig umage fagligt og i højere grad bruger gymnasieuddannelsen til at læse videre.

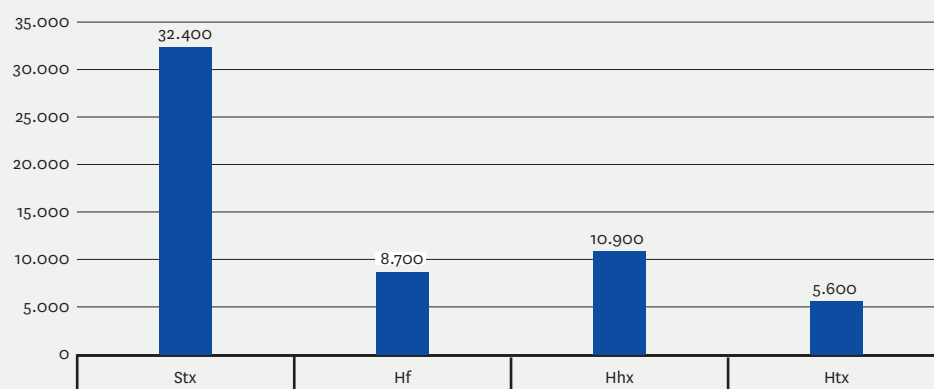
Reformen indebærer en klar styrkelse af de gymnasiale uddannelser. Det sker primært gennem en forbedring af uddannelsernes struktur og en bedre tilrettelæggelse af undervisningen på uddannelserne. Reformen kan derfor gennemføres inden for de nuværende bevillinger.

Regeringens reform af de gymnasiale uddannelser ”Fra elev til studerende – klædt på til videre uddannelse” vil styrke de gymnasiale uddannelser med disse initiativer:

- Målrettet indgang til de gymnasiale uddannelser: Regeringen vil indføre adgangskrav til de gymnasiale uddannelser, forkorte grundforløbet og skabe ligeværdige uddannelser med tydelige profiler.
- Fokuserede studieretninger med fremtidsperspektiv: Regeringen vil give de treårige uddannelser et overskueligt studieretningsudbud og gøre flere af de fag, der giver adgang til videregående uddannelser, obligatoriske. Der må ikke kunne spekuleres i at udskyde fag til efter afsluttet eksamen. Derfor skal karakterer fra gymnasial supplerung (GKS) indregnes i eksamensgennemsnittet, dog så GSK-karakteren ikke kan hæve gennemsnittet, men kun trække ned.
- Styrket faglighed og almendannelse: Regeringen vil styrke undervisningen i matematik, naturvidenskab, fremmedsprog og skriftlig dansk. Samtidig vil den forenkle samspillet mellem fagene ved at nytænke Studieområdet på hhx og htx og ved at afskaffe Almen Studieforbereelse på stx. Regeringen vil også indføre nye prøveformer og forebygge snyd.
- Moderne hf med en klar profil: Regeringen vil give den toårige hf-uddannelse en ny og stærkere faglig profil målrettet erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelserne. Adgang til universitetsuddannelser kan opnås gennem en overbygning på den toårige hf.
- Nationale mål og styrket kvalitetsudvikling: Regeringen vil fastsætte tre nationale mål for de gymnasiale uddannelser og målrette tilsynet med uddannelserne.

FIGUR 1. Tilgang til de gymnasiale uddannelser i 2015

Kilde: Danmarks Statistik

1

Målrettet indgang til de gymnasiale uddannelser

De unge skal vælge den uddannelse, der passer bedst til dem og deres faglige forudsætninger. En målrettet indgang til de gymnasiale uddannelser skal sikre, at de unge, der starter på en gymnasial uddannelse, er klar til at leve op til de faglige krav, der stilles. Det indebærer:

- Krav til elevernes faglige forudsætninger
- Kortere og bedre grundforløb
- Forskellige og ligeværdige uddannelsesprofiler

Krav til elevernes faglige forudsætninger

Et stigende antal unge starter i dag på en gymnasial uddannelse, selvom de har svage faglige forudsætninger for at gennemføre. De unge har vanskeligt ved at leve op til kravene i undervisningen, og de vil ofte opleve neder-

lag, da uddannelserne kræver bestemte faglige forudsætninger, for at de unge kan gennemføre dem.

Regeringen ønsker, at de unge, der optages, har et tilstrækkeligt fagligt grundlag for at følge undervisningen.

Regeringen foreslår derfor:

- **Adgangskrav på 4 til de gymnasiale uddannelser**

For at blive optaget på én af de gymnasiale uddannelser (stx, hhx, htx eller hf), skal de unge have opnået et karaktergennemsnit i prøverne fra 9. eller 10. klasse på mindst 4 i både dansk og matematik. Adgangskravet indføres gradvist over en treårig periode.

- **Udvidet mulighed for optagelse på hf**

Ansøgere kan fremover søge om optagelse på hf allerede efter 9. klasse. Ansøgere, der ikke opfylder adgangskravet på 4, og som eventuelt heller ikke søger om optag i direkte forlængelse af 9. eller 10. klasse, kan optages efter en standardiseret vurdering af deres personlige og faglige forudsætninger for at bestå en hf-uddannelse.

Optagelse på eux-forløb, som er en gymnasial eksamen i forbindelse med en erhvervsuddannelse, kræver fortsat et karaktergennemsnit på 02 i dansk og matematik.

Adgangskravet på 4 skal supplere det nuværende retskrav på optagelse i de gymnasiale uddannelser. Det betyder, at en ansøger, der kommer direkte fra 9. eller 10. klasse, fremover både skal være vurderet uddannelsesparat, opfylde de objektive betingelser, der gælder i dag, og have et prøvegennemsnit på mindst 4 i både dansk og matematik.

Elever, der er tæt på at opfylde adgangskravet, skal kunne undgå at bruge et helt år på at opkvalificere sig. Elever, der ikke har 4 i dansk og matematik, skal derfor kunne optages ved at bestå en centralt stillet faglig optagelsesprøve i dansk og matematik. Prøven skal være på niveau med 9. klasseprøven, og den skal suppleres med en elevsamtale om motivation og faglige krav i gymnasiet.

Det er vigtigt, at vejledningen af eleverne i grundskolen får tid til at tilpasse sig det nye adgangskrav, så alle elever får lige mulighed

der for at kunne nå at leve op til kravet. Derfor indføres kravet gradvist over en treårig periode med et adgangskrav på 02 for skoleårene 2017/2018 og 2018/2019 stigende til 4 for de elever, der starter på én af de gymnasiale uddannelser i skoleåret 2019/20.

Kortere og bedre grundforløb

Undersøgelser viser, at det halvårslige grundforløb, som med gymnasireformen 2005 blev indført i de treårige uddannelser, på mange skoler ikke fungerer efter hensigten. Grundforløbet kvalificerer ofte ikke elevernes valg af studieretning godt nok, og elevernes faglige resultater i grundforløbet har i dag ikke betydning for deres studentereksamen.

Regeringen ønsker, at grundforløbet skal leve op til dets formål: At kvalificere elevernes endelige valg af studieretning og forbedre elevernes muligheder for at gennemføre den valgte studieretning.

Regeringen foreslår derfor:

- **Grundforløbet skal tydeliggøre de faglige krav**

Grundforløbet skal være et ca. tre måneder langt afklaringsforløb for elever på de treårige gymnasiale uddannelser. Forløbet skal introducere eleven til studieretningernes fagområder og til de typer af videregående uddannelser, som den enkelte retning er målrettet mod.

- **Obligatoriske evalueringssamtaler**

Elevens forhåndstilkendegivelse af studieretning ved ansøgning om optagelse erstattes af en evalueringssamtale undervejs i grundforløbet. Samtalen skal afdække elevens faglige niveau og elevens ønsker til videre uddannelse. På den måde får eleven et bedre grundlag for at vælge den rigtige studieretning.

- **Karakterer fra grundforløbet skal på eksamensbeviset**

På stx skal naturvidenskabeligt grundforløb og almen sprogforståelse afsluttes med interne prøver, som tæller med på eksamensbeviset med en samlet vægt som et fag på C-niveau. På hhx og htx skal der udvikles grundforløbsprøver, som er tilpasset uddannelsernes profiler. Prøverne skal tælle med på eksamensbeviset.

Forskellige og ligeværdige uddannelsesprofiler

Fordelingen af elever på hhx, htx og stx har været nogenlunde konstant i de sidste mange år.

Størstedelen af de unge vælger stx, selvom hhx, htx og eux-forløb er ligeværdige og målrettede uddannelsesalternativer. Det er et problem, hvis stx bliver et automatvalg, der træffes uden at skele til, om stx nu også er det bedste match ud fra den unges egne faglige interesser for videreuddannelse. Blandt de treårige uddannelser er htx den mindst søgte, selvom den giver direkte adgang til en lang række tekniske og naturvidenskabelige uddannelser med gode jobmuligheder.

Regeringen ønsker at tydeliggøre de gymnasiale uddannelsers profiler, så både forskellene og ligeværdigheden mellem uddannelserne bliver mere synlige.

Som led i regeringens ønske om at synliggøre de gymnasiale uddannelsers ligeværdige profiler foreslås en række strukturelle ændringer i fagrækken på hver af de treårige gymnasiale uddannelser.

De strukturelle ændringer inden for hver af de tre uddannelser stx, hhx og htx er illustreret i appendiks.

Regeringen foreslår derfor:

- **Mere enkle navne til uddannelserne**

Fremover anvendes termen ”studentereksamen” om den afsluttende eksamen på både stx, hhx, htx samt på eux-forløb. Kursisterne i den toårige hf-uddannelse kaldes fremover ”elever” ligesom på de treårige uddannelser.

- **Fælles lovgivning og tydelig profil for de erhvervsgymnasiale uddannelser**

De tre uddannelseslove for stx, hhx og htx samt hf sammenskrives til én lov for at sikre enklere regler. I lovens formålsparagraf uddybes det, at de fire uddannelser har hver sin selvstændige profil.

- **Samarbejde på tværs af uddannelserne**

Det skal være muligt for skoler, der udbyder flere uddannelser – eller skoler, der for eksempel samarbejder i campus – at udnytte de åbenlyse muligheder for at samlæse på tværs af uddannelserne i visse fag og på den måde give eleverne flere muligheder. Det samme gælder for samlæsning internt i uddannelserne, for eksempel for at imødekomme elevers ønske om bestemte studieretninger eller fag. I dag kan det især være vanskeligt på mindre skoler.

- **Vurdering af geografisk tilgængelighed til de erhvervsgymnasiale uddannelser**

For at sikre, at alle kommende gymnasieelever så vidt muligt har reel adgang til de forskellige typer gymnasiale uddannelser, skal den geografiske fordeling af de nuværende gymnasiale udbud vurderes. Det er målet, at især elever til htx ikke opgiver at søge uddannelsen på grund af geografiske barrierer.

- **Bedre adgang for htx-studenter til relevante humanistiske bacheloruddannelser**

Regeringen ønsker at gøre det lettere for htx-studenter at få adgang til humanistiske uddannelser. Derfor skal det drøftes med de relevante institutioner, hvordan htx-studenter med en relevant faglig profil – som for eksempel kommunikation og it A – kan få direkte adgang til visse it-orienterede bacheloruddannelser ved de humanistiske fakulteter. I dag er adgang typisk ikke muligt uden forudgående faglig supplering.

- **Mulighed for tilskud til gymnasial undervisning i udlandet**

For at ligestille de gymnasiale uddannelser skal det efter et års studier i Danmark fremover være muligt for alle elever på de gymnasiale uddannelser at søge om tilskud til at betale for en international eksamen i udlandet. Eksamen skal være på niveau med den danske uddannelse, og den skal give adgang til videregående uddannelser i Danmark. Denne mulighed har tidligere været begrænset til stx-elever.

2

Fokuserede studieretninger med fremtidsperspektiv

De studieretninger, som de unge kan vælge mellem, skal alle sikre, at de unge fordyber sig i centrale fagområder og bliver klar til videre uddannelse inden for det område, som deres studieretning sigter mod. Der skal være færre og mere overskuelige studieretninger med et højt og ensartet fagligt niveau. Og der skal være en tydelig indholdsmæssig sammenhæng mellem fagene i hver studieretning. Det indebærer:

- Overskuelige studieretninger tilpasset de videregående uddannelser
- Fagligt og niveaumæssigt løft af naturvidenskab og matematik
- Karakterer fra gymnasial suppleringskursus skal indregnes i karaktergennemsnittet ved optagelse på videregående uddannelser, dog så GSK-karakteren ikke kan hæve gennemsnittet, men kun trække ned

Overskuelige studieretninger tilpasset de videregående uddannelser

I dag findes der omkring 300 mulige studieretningskombinationer i de gymnasiale uddannelser. Det store antal kombinationer af fag og niveauer gør det svært for den enkelte elev at træffe et kvalificeret valg af studieretning. Og det gør det svært for vejlederne at vejlede eleverne om valgets konsekvenser for deres videregående uddannelsesmuligheder. Det har vist sig, at et forkert fagvalg,

der ikke matcher den unges ønsker til videre uddannelse, ofte medfører, at den unge benytter sig af omveje i uddannelsessystemet. Det kan for eksempel være gymnasiale suppleringskurser (GSK), som har haft stigende tilgang.

Regeringen ønsker, at elevernes valg af studieretning skal være mere overskueligt, og at studieretningerne skal give direkte adgang til videregående uddannelser inden for beslægtede fagområder.

Regeringen foreslår derfor:

- **Færre studieretninger**

For at skabe et mere ensartet og overskueligt studieretningsudbud på både store og små gymnasier begrænses kombinationerne til en række centralt fastlagte studieretninger: 18 studieretninger i stx, 13 studieretninger i hhx og 18 studieretninger i htx.

- **To centralt fastlagte fag på AA- eller AB-niveau i hver studieretning**

For at skabe et ensartet fagligt niveau på tværs af studieretninger skal der som udgangspunkt indgå to centralt fastlagte fag på A-niveau eller et fag på A-niveau og et fag på B-niveau i hver studieretning.

- **Naturvidenskabelige og sproglige profiler med tre centralt fastlagte fag**

Enkelte studieretninger har tre fastlagte fag. Dels naturvidenskabelige studieretninger, hvor der i nogle tilfælde kræves tre centralt fastlagte fag, for at eleverne opnår adgang til relevante videregående uddannelser. Dels sproglige studieretninger, der mindst skal indeholde tre sprog (to på A-niveau) for at sikre den faglige tyngde.

- **Naturvidenskabelig studieretning med matematik B**

Matematik A indgår i de fleste naturvidenskabelige studieretninger, men for at skabe motivation for fagområdet, oprettes en attraktiv naturvidenskabelig studieretning med matematik B, som skal motivere og klæde eleverne godt på til for eksempel en professionsuddannelse inden for sundhed eller naturvidenskab.

- **Profolfag på A-niveau skaber faglig sammenhæng**

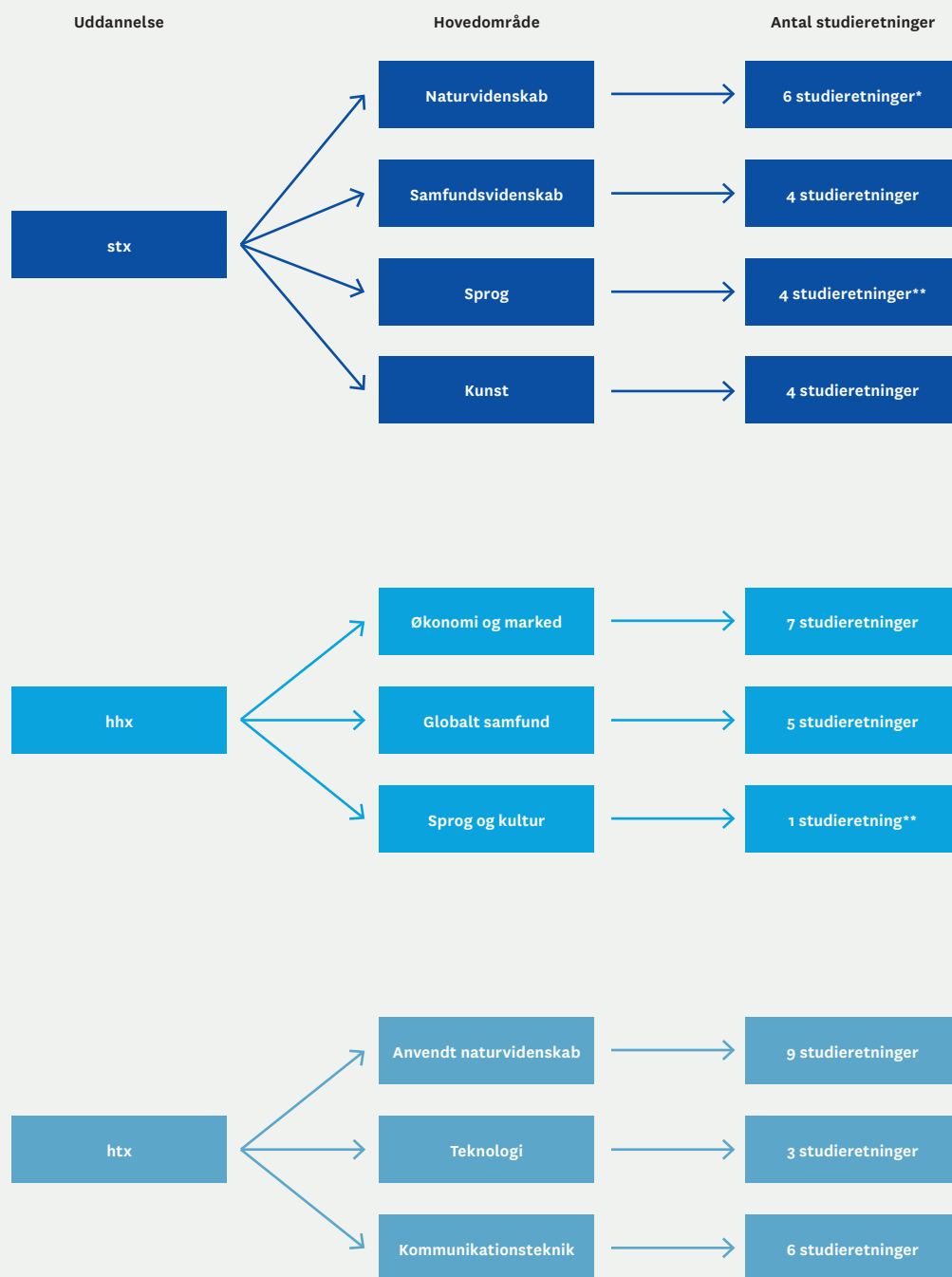
For at sikre almindelsen og den faglige sammenhæng i bestemte studieretningsprofiler har eksempelvis samfundsfag A i stx, virksomhedsøkonomi A i hhx og teknologi A i htx fortsat status som studieretningsfag, selvom de ikke kræves på A-niveau for at give adgang til videregående uddannelse.

- **Understøttelse på UddannelsesGuiden.dk**

For at sikre, at den unge udfordres og understøttes i valg af gymnasial uddannelse og studieretning, skal UddannelsesGuiden udbygges, så siden tydeligt oplyser den unge om, hvad de forskellige valg af fag og studieretning betyder for adgangen til videregående uddannelser og de eventuelle konsekvenser i forhold til gymnasial supplering.

FIGUR 1. Fremtidige studieretninger i stx, hhx og htx

Noter:

* Matematik A indgår i de fleste naturvidenskabelige studieretninger, men der oprettes en enkelt naturvidenskabelig studieretning med matematik B.

** En af studieretningerne muliggør en række kombinationsmuligheder mellem sprogene.

Fagligt og niveaumæssigt løft af naturvidenskab og matematik

For at få adgang til en lang naturvidenskabelig, teknisk eller sundhedsvidenskabelig videregående uddannelse skal ansøgeren typisk have A- eller B-niveauer i matematik og naturvidenskabelige fag med sig fra gymnasiet. Imidlertid vælger for få unge i dag

matematik eller naturvidenskab, og få vælger htx-uddannelsen. Det betyder, at mange bliver nødt til at supplere med ekstra fag og niveauer efter gymnasiet.

Regeringen ønsker at øge elevernes mulighed for og lyst til at tage en videregående uddannelse inden for teknik, sundhed eller naturvidenskab efter gymnasiet.

Regeringen foreslår derfor:

- **Obligatorisk matematik B i hhx og stx for de fleste**

For at styrke elevernes matematiske kompetencer og reducere deres suppleringsbehov efter gymnasiet skal matematik B være obligatorisk i hhx og stx. Det skal gælde for langt de fleste med undtagelse af elever med stærk sprogprofil.

- **Fire naturvidenskabelige C-niveauer for alle stx-elever**

For at øge stx-elevernes naturvidenskabelige breddevidden skal alle elever fremover have obligatorisk fysik, biologi, kemi og naturgeografi på C-niveau. Selvom biologi C og naturgeografi C ikke er specifikt adgangsgivende fag, så vækker disse fag ofte elevers interesse for naturvidenskaben og er blandt andet derfor vigtige som obligatoriske fag.

- **Obligatorisk naturvidenskab B i stx**

Det tidligere krav om, at alle elever skal have mindst ét af fagene biologi, fysik, kemi eller naturgeografi på minimum B-niveau, genindføres. Elever med stærk sprogprofil undtages fra kravet. Et af de naturvidenskabelige C-niveauer (dog ikke fysik) kan erstattes af et ekstra naturvidenskabeligt B-niveau, så elever for eksempel kan opnå kombinationen matematik A, fysik B, kemi B og biologi B.

- **Nyt og tidssvarende it-fag**

Informatik indføres som et moderne almendannende og studieforberedende it-fag, og det afløser en række af de nuværende it-fag. I stx skal informatik C kunne erstatte enten biologi C eller naturgeografi C. I htx skal informatik C kunne erstatte faget kommunikation og it C og indgår desuden som studieretningsfag på B-niveau. I hhx indføres informatik C som obligatorisk fag samt som studieretningsfag på B-niveau. Faget kan desuden udbydes som valgfag på både C- og B-niveau.

- **Geovidenskab A og bioteknologi A gøres til permanente fag**

De to fag geovidenskab A og bioteknologi A føjes til fagrækken i stx og htx i en variant tilpasset den enkelte uddannelses profil. Fagene har kørt som forsøgsfag i en række år med gode resultater.

- **Omlægning af naturvidenskabeligt grundforløb i stx**

Det naturvidenskabelige grundforløb (NV) skal gentænkes med vægt på naturvidenskabelig dannelse. Forløbet skal fortsat fungere som introduktion til naturvidenskabelig tankegang og metode. NV skal fremover bestå af 45 timer, der hentes fra de timer, der er afsat til naturvidenskabelige fag og matematik. Som præsenteret i afsnit 1 skal NV afsluttes med en intern prøve, hvor karakteren tæller med på eksamensbeviset.

- **National strategi for naturvidenskab**

I samarbejde med interessenter skal der laves en naturvidenskabsstrategi, der sikrer bedre sammenhæng mellem den naturvidenskabelige undervisning i folkeskolen, i gymnasiet og på de videregående uddannelser, ligesom koblingen til og samarbejdet med erhvervslivet skal styrkes.

Forslagene om fagligt og niveaumæssigt løft i matematik og naturvidenskab skal ses i sammenhæng med initiativet 'Særlig indsats

i matematik' og resten af forslagene om styrket faglighed og almendannelse i afsnit 3.

Oversigt over ændringer i matematik, naturvidenskab og it-fag

Regeringen foreslår følgende ændringer i uddannelsernes fagrækker inden for matematik, naturvidenskab og it. Ændringerne skal ses i sammenhæng med en opdatering af fagenes indhold og prøveformer.

Faget informatik indføres som permanent fag på C- og B-niveau i de gymnasiale uddannelser. Faget erstatter informationsteknologi C og B, it B, datalogi C og multimedier C. Informatik kan udbydes som valgfag og indgår desuden i de enkelte uddannelser.

MATEMATIK

STX	HHX	HTX
MATEMATIK INDFØRES PÅ B-NIVEAU FOR DE FLESTE ELEVER. ELEVER MED TRE FREMMEDSPROG PÅ A-NIVEAU ELLER MED FLERE END TRE FREMMEDSPROG KAN DOG AFSLUTTE MATEMATIK PÅ C-NIVEAU.	MATEMATIK INDFØRES PÅ B-NIVEAU FOR DE FLESTE ELEVER. ELEVER MED TRE ELLER FLERE FREMMEDSPROG KAN DOG AFSLUTTE MATEMATIK PÅ C-NIVEAU.	MATEMATIK ER FORTSAT OBLIGATORISK PÅ B-NIVEAU.

NATURVIDENSKAB

STX	HTX
FYSIK ER FORTSAT OBLIGATORISK PÅ C-NIVEAU. DERUDOVER BLIVER BÅDE KEMI, BIOLOGI OG NATURGEOGRAFI OBLIGATORISKE PÅ C-NIVEAU. DOG KAN ENTEN BIOLOGI ELLER NATURGEOGRAFI ERSTATTES AF INFORMATIK C.	FYSIK OG KEMI ER FORTSAT OBLIGATORISKE PÅ B-NIVEAU OG BIOLOGI PÅ C-NIVEAU.
ELEVERNE SKAL HAVE MINDST ET AF DE NATURVIDENSKABELIGE FAG (ELLER EVENTUELT INFORMATIK) PÅ MINDST B-NIVEAU, DOG MED UNDTAGELSE AF ELEVER MED TRE ELLER FLERE FREMMEDSPROG. DESUDEN KAN ET AF DE NATURVIDENSKABELIGE FAG PÅ C-NIVEAU, DOG IKKE FYSIK, ERSTATTES AF ET EKSTRA NATURVIDENSKABELIGT FAG PÅ MINDST B-NIVEAU.	BIOTEKNOLOGI A OG GEOVIDENSKAB A INDFØRES SOM PERMANENTE FAG.
BIOTEKNOLOGI A OG GEOVIDENSKAB A INDFØRES SOM PERMANENTE FAG.	
DEN SELVSTÆNDIGE TIMERAMME PÅ 60 TIMER TIL NATURVIDENSKABELIGT GRUNDFORLØB (NV) UDGÅR. I STEDET GENNEMFØRES NV I EN TIMERAMME PÅ 45 TIMER, SOM KOMMER FRA DE NATURVIDENSKABELIGE FAG OG MATEMATIK.	
SAMLET SET TILFØRES DER SOM UDGANGSPUNKT 15 TIMER TIL NATURVIDENSKAB PÅ C-NIVEAU OG 125 TIMER PÅ B-NIVEAU.	

IT-FAG

STX	HHX	HTX
INFORMATIK C KAN ERSTATTE ENTEN BIOLOGI ELLER NATURGEOGRAFI PÅ BÅDE C- OG B-NIVEAU.	INFORMATIK INDFØRES SOM OBLIGATORISK FAG PÅ C-NIVEAU, HVORVED DET ERSTATTER DEN GÆLDENDE TIMERAMME PÅ 25 TIMER TIL UNDERVISNING I IT.	INFORMATIK C KAN ERSTATTE KOMMUNIKATION OG IT C.
	INFORMATIK INDGÅR DESUDEN I UDDANNELSEN SOM STUDIERETNINGSFAG PÅ B-NIVEAU. FAGET IT A JUSTERES, SÅ DET KAN BYGGES OVEN PÅ INFORMATIK B.	INFORMATIK INDGÅR DESUDEN I UDDANNELSEN SOM STUDIERETNINGSFAG PÅ B-NIVEAU.
		FAGET PROGRAMMERING INDFØRES PÅ B-NIVEAU OG INDGÅR I UDDANNELSEN SOM STUDIERETNINGSFAG.

Gymnasial supplerer (GSK)

De gymnasiale suppleringskurser er et relevant tilbud til de studenter, der har behov for et eller flere ekstra fag eller niveauer for at komme ind på en bestemt videregående uddannelse. Som det ser ud i dag giver GSK dog et uheldigt incitament til at spekulere i karakterer. Det skyldes, at GSK-karaktererne ikke tæller med i det samlede gennemsnit, som studenten skal bruge ved optag på

videregående uddannelse. Det er problematisk, når gymnasieelever for eksempel vælger lette fag i gymnasiet med henblik på at udskyde de svære fag til efter studentereksamen, så karaktererne ikke kommer på studentereksamensbeviset.

Regeringen ønsker derfor at ændre GSK, så tilbuddet om supplerer opretholdes, men mulighederne for karakterspekulation forhindres.

Regeringen foreslår derfor:

- **Karakterer fra suppleringsfag skal tælle med i gennemsnittet**

For at forhindre karakterspekulation skal karakterer i suppleringsfag tælle med i det karaktergennemsnit, der benyttes ved optagelse på videregående uddannelse. Indregning af karakterer fra suppleringsfag skal ske sådan, at de ikke kan hæve gennemsnittet, men kun kan trække snittet ned.

Forslaget skal omfatte alle, der tager supplerende fag med henblik på optag på videregående uddannelse. Det gælder derfor både studenter, der tager kurser ved GSK, på hf-enkeltfag eller på adgangskurser til ingeniøruddannelserne, herunder kursister, der

er optaget på baggrund af eux. Den konkrete beregning af det nye karaktergennemsnit til brug ved optag på videregående uddannelse vil ske ved hjælp af it-systemer, så ekstra administrativt besvær undgås.

3

Styrket faglighed og almendannelse

Fundamentet i de gymnasiale uddannelser er en stærk faglighed og en moderne almendannelse. Uddannelserne skal ruste eleverne til at tage en videregående uddannelse, og samtidig skal eleverne klædes på til at tage del i samfundet og lære at forholde sig til deres egen personlige udvikling. Det indebærer:

- Moderne almendannelse og studieforberedelse
- Faglig fordybelse, forenkling af fagenes samspil og bedre talenttilbud
- Styrket undervisning i matematik, fremmedsprog og skriftlig dansk
- Bedre tilrettelæggelse af skolehverdagen
- Løbende evaluering og feedback
- Forebyggelse af snyd og nye prøveformer

Moderne almendannelse og studieforberedelse

Nutidens gymnasieelever står over for en verden og et arbejdsmarked i hastig udvikling. Den traditionelle dannelses-tænkning er udfordret af samfundsudviklingen og den enorme strøm af viden og information. Der er derfor brug for en opdatering af gymnasiets faglighed og kravene til elevernes almendannelse i løbet af gymnasiet. Målet er, at moderne almendannelse og studieforberedelse skal sikre, at eleverne bliver robuste og

klædt på til at forstå og agere i fremtidens samfund. I gymnasiet skal eleverne opnå en personlig modning, der gør dem i stand til bredt at træffe valg om egen livssituation. De skal for eksempel opnå viden om egen økonomi, de skal uddannes i entreprenørskab, og de skal opnå kompetencer som digitale borgere.

Regeringen ønsker at modernisere gymnasiets tilgang til almendannelse og studieforberedelse, så den er i takt med samfundsudviklingen.

Regeringen foreslår derfor:

- **Styrket fokus på elevernes innovative kompetencer**

Eleverne skal lære at anvende deres fag til at undersøge og løse konkrete problemer. De innovative kompetencer skal både prioriteres i de enkelte fag og i faglige samspil. Desuden skal innovation tænkes ind i gymnasiets prøver.

- **Tydelige mål for elevernes digitale kompetencer**

Eleverne skal lære at anlægge et kritisk og etisk blik på digitale medier. De skal lave selvstændige, digitale produktioner og lære at indgå i digitale fællesskaber. Målene skal indgå i fagernes kerne stof og i gymnasiets arbejds- og prøveformer. Udvikling af it-kompetencer skal opprioriteres i pædagogikuddannelsen.

- **Styrket fokus på elevernes globale kompetencer**

Eleverne skal arbejde målrettet med sprog- og kulturforståelse i undervisningen. Det skal gøre dem dygtigere til at anvende sprog og dygtigere til at forstå og bidrage til løsninger af globale problemstillinger som for eksempel klimaforandringerne, ressourceproblemer og regionale konflikter.

- **Styrket fokus på elevernes karrierekompetencer**

Praktikophold og samarbejde med institutioner eller virksomheder skal give erfaringer, der modner elevernes karriereønsker og uddannelsesvalg. I fagene skal eleverne arbejde med karrierelæring for bedre at kunne vurdere og reflektere over kommende muligheder for uddannelse og job.

Demokratisk medborgerskab

Gennem arbejdet med de fire almendannende kompetencemål – innovation, det digitale, det globale og karriere – bliver eleven mere klar til at være studerende, arbejdsta-

ger, iværksætter og medborger – både i en dansk, europæisk og global sammenhæng. Regeringen ønsker, at de nye mål skal forankres i uddannelsen som helhed og i de enkelte fag.

Regeringen foreslår derfor:

- **Opdatering af gymnasiets mål og indhold**

For at understøtte skolerne i at omsætte de fire mål til konkret undervisning skal målene indgå i kerne stoffet i alle gymnasiale fag tilpasset den enkelte uddannelses profil.

Faglig fordybelse, forenkling af fagenes samspil og bedre talenttilbud

I dag er der ikke altid tid nok til at træne de grundlæggende, faglige færdigheder og sikre den faglige fordybelse, der er en helt nødvendig forudsætning både for videre studier og for at få tilstrækkeligt udbytte af de tværfaglige projekter i gymnasiet. I stx fungerer Almen Studieforberedelse (AT) i dag som en ramme for fagenes samspil, men forløbene tager meget tid fra undervisningen i kernefagene, og ikke alle fag samarbejder lige godt

i AT. Det betyder, at eleverne oplever mange afbrydelser i den daglige undervisning, så der ikke bliver tilstrækkelig tid til den faglige fordybelse.

Regeringen vil målrette fagligheden i gymnasiet gennem bedre tid til faglig fordybelse og træning i de grundlæggende færdigheder.

De eksisterende muligheder for forlængede tilrettelæggelser for MGK-elever og Team Danmark-elever bevares. Derudover skal talentfulde elevers muligheder øges.

Regeringen foreslår derfor:

- **Afskaffelse af almen studieforberedelse på stx**

Almen studieforberedelse (AT) afskaffes som ramme for de flerfaglige forløb på stx, og den obligatoriske mundtlige prøve afskaffes også. Det betyder, at der bliver 200 timer mere til de enkelte fag. Kravene til fagligt samspil indgår fremover i de enkelte fags mål. Desuden indføres målrettede projektforsløb med fokus på faglig fordybelse og skriftlige kompetencer, hvor eleverne gradvist i løbet af gymnasietiden forberedes til arbejdet med studieretningsprojektet på uddannelsens 3. år.

- **Nytænkning af studieområdet på hhx og htx**

På hhx og htx nytænkes studieområdet, så det i højere grad understøtter uddannelsernes erhvervsrettede profiler. Studieområdets indhold og struktur forenkles, så det bliver lettere for skolerne at omsætte målene til konkret undervisning.

- **Styrkelse af studieretningsprojektet**

Fagligt samspil og træning af elevernes skriftlige kompetencer prioriteres ved at styrke studieretningsprojektet (SRP). Eleverne skal fremover til mundtlig prøve på baggrund af SRP'en. Rammerne for vejledning forbedres. Ud af et samlet timetal på 50 timer øremærkes de 20 til vejledning og SRP-aktiviteter med tilstedeværelse af en lærer. I hhx og htx afskaffes SRP, og i stedet indføres et studieområdeprojekt som led i en nytænkning af studieområdet. I htx tilføjes 20 ekstra timer til de 30 timer, der i dag er afsat til SRP, så der er lige vilkår for elever på de tre treårige uddannelser.

- **Historie, religion og oldtidskundskab samles i én faggruppe i stx**

For at mindske antallet af de små C-niveaufag i stx og for at styrke den humanistiske almindendannelse oprettes en historisk-humanistisk faggruppe, der udnytter synergien mellem historie, religion og oldtidskundskab. Faggruppen har fælles faglige mål, og der afholdes én mundtlig prøve. Det samlede timetal for de tre fag ændres ikke.

- **Bedre tilbud til talentfulde elever**

Talentindsatsen på skolerne skal styrkes, så talentfulde elever for eksempel kan gennemføre dele af uddannelsen hurtigere, så de får tid til flere fag på højt niveau. Samtidig skal de nuværende talentindsatser gennemgås for at finde de initiativer, der virker bedst.

- **Forsøg og udvikling**

Skolerne skal inden for visse rammer kunne afprøve nye veje til styrket faglighed og almindendannelse. Derfor vil der blive mulighed for, at ministeren for børn, undervisning og ligestilling kan godkende fravigelser af reglerne som led i forsøgs- og udviklingsarbejdet. Forsøg skal evalueres, så der kan tages stilling til, om de ideer, der er afprøvet, bør indarbejdes i reglerne.

Styrket undervisning i matematik, fremmedsprog og dansk

Matematik og sprog er centrale fag i gymnasiet. Fagene er centrale for de færdigheder, eleverne skal tilegne sig, mens de går i gymnasiet, og når de senere hen skal tage en videregående uddannelse og ud på arbejds-

markedet. Mange elever er i dag ikke motiverede for at vælge matematik og sprog, og nogle unge har et lavt fagligt niveau. Som led i regeringens fokus på at styrke faglighed og almindendannelse i gymnasiet startes en indsats, der skal styrke elevernes færdigheder inden for begge fagområder.

Særlig indsats i matematik

Der er stor forskel på elevernes faglige niveau i matematik, og mange består ikke de skriftlige prøver ved eksamen – især de elever, der har matematik på B-niveau. Derudover har mange elever svært ved at anvende deres matematikfærdigheder i praksis. De

oplever problemer, når de skal bruge matematikken på videregående uddannelse eller på jobbet.

Regeringen ønsker derfor at styrke elevernes matematiske faglighed og øge fokus på den praktiske matematiske dannelse i gymnasiet.

Regeringen foreslår derfor:

- **Nedsættelse af en matematikkommission**

En hurtigtarbejdende matematikkommission skal give input til ændringer i fagets læreplaner og til initiativer, der kan styrke matematiske kompetencer bredt i uddannelses-systemet.

- **Obligatorisk matematik B for de fleste elever i stx og hhx**

Hovedparten af eleverne i det almene gymnasium og på handelsgymnasiet skal have matematik på mindst B-niveau. Der er ikke kun tale om mere matematik, men også bedre matematik, idet indholdet i matematikfaget, især på B-niveau, skal gøres langt mere virkelighedsnært og relevant, også i samarbejdet med andre fag. Elever med en stærk sproglig profil vil kunne afslutte faget på C-niveau for at få mulighed for fordybelse i sprogene.

- **Skriftlig matematikprøve i grundforløbet**

For at sikre, at eleverne har det faglige fundament på plads, indføres en skriftlig, intern prøve ved afslutningen af grundforløbet. Prøven afdækker elevens matematikniveau.

- **Obligatoriske årsprøver i matematik**

For at styrke den faglige evaluering og feedback i matematik, indføres der obligatoriske årsprøver efter 1.g for elever med matematik på B- og A-niveau. Elever med A-niveau skal desuden til årsprøve efter 2.g.

- **Stærkere kobling af matematik til centrale fag**

For at øge motivationen for matematikfaget og træningen i praktisk matematikanvendelse skal eleven præsenteres for emner i matematik, der direkte handler om elevens studieretningsfag på A-niveau. I hhx skal matematikfaget anvendes i et tæt samspil med de økonomiske fag, og i htx med både teknologiske og naturvidenskabelige fag. Eleven skal desuden lære at læse matematiske tekster og tekster, hvor matematik anvendes i andre faglige sammenhænge.

For at den særlige indsats i matematik kan virke efter hensigten, er det vigtigt, at fagets prøveformer bliver tilpasset de nye tiltag. Det er også vigtigt, at matematiklærernes pædagogiske kompetencer opjusteres, så de har de bedste forudsætninger for at optimere udbyttet af den særlige indsats.

Regeringen ønsker derfor, at styrkelsen af matematisk faglighed og anvendt matematik afspejles i matematikfagets prøver og i matematiklærernes uddannelse.

Regeringen foreslår derfor:

- **Nye prøveformer i matematik**

For både at kunne vurdere elevens matematiske færdigheder og evner for praktisk matematisk anvendelse indføres der nye prøveformer i mundtlig og skriftlig matematik.

- **Forbedring af matematiklærernes pædagogiske kompetencer**

De nye gymnasielærere skal klædes på til at håndtere matematikfagets særlige udfordringer. Pædagogikum tilpasses derfor med fokus på understøttelse af den særlige indsats i matematik. Faglig udvikling i praksis (FIP), som er et aktuelt udviklingsprojekt i gymnasiet, tilpasses, så det støtter op om de nye initiativer på området.

Særlig indsats i fremmedsprog og skriftlig dansk

Andelen af studenter med tre fremmedsprog er faldet fra 33 procent i 2007 til 4 procent i 2015, og i 2015 havde kun 8 procent af studenterne tysk fortsætter A. Fravalget af sprogfagene går ud over elevernes almen- dannelse og samfundets behov for sproglige kompetencer i en globaliseret verden, hvor fremmedsprog spiller en vigtig rolle. Samtidig er en del elever udfordret på deres generelle skriftlige kompetencer. Det betyder, at de har svært ved at leve op til de skriftlige krav, som de møder i gymnasiet, på videregående uddannelser og i et fremtidigt job.

Der er behov for at forbedre elevernes kompetencer inden for både forståelse, tale og skrivning, så eleverne kan bruge fremmedsprogene i praksis på studier, i arbejdssituationer og i andre sammenhænge.

Regeringen ønsker derfor, at flere elever vælger flere sprog – og gerne på et højere niveau. Derfor er der brug for en særlig indsats, der skal styrke tyskfaget, fremmedsprogene generelt og elevernes generelle skriftlige kompetencer, så de sproglige kompetencer kommer mere i spil som del af elevernes almindelige almen- dannelsesforløb.

Regeringen foreslår derfor:

- **Bedre rammer for elever med stærk sprogprofil**

For at gøre det attraktivt for eleverne at vælge sprog, prioriteres den sproglige fordybelse for elever med en stærk sproglig profil. Det betyder, at stx-elever med tre fremmedsprog ikke behøver at have et naturvidenskabeligt fag på B-niveau, mens elever med fire fremmedsprog hverken behøver at have et naturvidenskabeligt fag eller matematik på B-niveau. Tilsvarende kan hhx-elever med tre eller fire fremmedsprog afslutte matematik på C-niveau.

- **Obligatoriske skriftlighedsforløb med sprogfokus i dansk**

I stx, hhx og htx skal der være obligatoriske forløb i dansk med fokus på skriftlighed gennem hele gymnasieforløbet. På den måde rustes eleverne også bedre til at skrive studieretningsprojektet/studieområdeprojektet.

Eleverne på stx skal desuden i højere grad bruge den viden om sprog, de opnår i almen sprogforståelse i grundforløbet. Derfor skal der i hele gymnasieforløbet følges op på de sproglige kompetencer fra grundforløbet.

- **Fremmedsprog prioriteres i alle studieretningsfag**

For at styrke eleverne i engelsk, tysk og andre fremmedsprog indføres der et krav om, at der skal indgå læsning af tekster på engelsk og – når det er muligt – også på andre fremmedsprog i alle studieretningsfag. Forsøg og erfaringer viser, at det er en effektiv vej til at styrke elevernes kompetencer og motivation for sprog.

- **Bedre kommunikative evner**

Sprogfagene skal have mere vægt på elevernes kommunikative kompetencer fremfor eksempelvis litteraturanalyse. Derfor justeres læreplanerne i fremmedsprogene, så elevernes kommunikative evner styrkes.

- **Udvikling af en national sprogstrategi**

Regeringen vil udarbejde en national sprogstrategi med henblik på at skabe bedre sammenhæng mellem uddannelsesudbud og efterspørgsel efter sprogkompetencer i Danmark. Som led i arbejdet nedsættes en arbejdsgruppe, som skal komme med forslag til, hvordan skolerne bedst løser de udfordringer med fremmedsprog, som findes i overgangen fra folkeskole og mellem gymnasiet og de videregående uddannelser. Den skal blandt andet se på, hvordan man kan øge folkeskoleelevernes interesse for at vælge sprog i gymnasiet og på, hvordan tosprogede elevers første sprog kan anvendes som ressource. Der er ligeledes igangsat en afdækning af udfordringerne for fremmedsprog på de videregående uddannelser med henblik på en fælles indsats i hele uddannelsessystemet.

- **Kinesisk som fremmedsprog**

For at sikre fremmedsproget mangfoldighed indføres faget kinesisk som 2. fremmedsprog. Det betyder, at kinesisk kan indgå som studieretningsfag helt på linje med gymnasiets øvrige 2. fremmedsprog.

Bedre tilrettelæggelse af skolehverdagen

Mange gymnasieelever oplever, at arbejdsbyrden på deres uddannelse er ujævnt fordelt hen over skoleåret. Faglige test og skriftlige afleveringer placeres i perioden op til afgivelsen af standpunktskarakter, og det er utilfredsstillende for både elever og lærere. I den daglige undervisning er der stadig mange steder en traditionel opdeling

mellem daglig undervisning og skriftligt arbejde, selvom grænsen mellem mundtlighed og skriftlighed i dag er under forandring på grund af nye digitale arbejdsformer. Samlet betyder det, at den daglige undervisning og det skriftlige arbejde ikke i tilstrækkelig grad understøtter elevernes mulighed for faglig fordybelse og styrket faglighed.

Regeringen ønsker, at uddannelserne tilrettelægges, så de bedst muligt støtter elevens udvikling fra elev til studerende.

Regeringen foreslår derfor:

- **Bedre udnyttelse af skoleåret**

Den enkelte skole skal beskrive i sine studie- og ordensregler, hvordan skolen vil udnytte aflyst undervisning til faglige aktiviteter, og hvordan man vil sikre en mere jævn fordeling af læringsaktiviteterne hen over skoleåret. Skolerne kan her blandt andet vælge at planlægge korte, koncentrerede forløb. Det kan for eksempel være halvårsforløb for C-niveaufag og brug af vintereksaminer.

- **Bedre udnyttelse af eksamensperioden**

For at skabe en mere jævn fordeling af arbejdsbyrden i løbet af skoleåret skal skolerne lægge skemalagte studieaktiviteter ind i eksamensperioden i 1.g. og 2.g. Aktiviteterne kan for eksempel være særlige kurser for elever, der skal indhente fagligt stof, almindelig undervisning i fortsætterfag eller fællesfaglige, skriftlige opgaver.

- **Fordybelsestid: Bedre integration af uddannelsestid og elevtid**

Uddannelsen opdeles i undervisningstid og fordybelsestid. I undervisningstiden medvirker en lærer, mens eleverne som udgangspunkt arbejder på egen hånd hjemme eller på skolen i fordybelsestiden. I stx og hhx vil fordybelsestiden udgøre ca. 500 timer, som fordeles på fagene. I htx vil fordybelsestiden udgøre ca. 630 timer.

- **Timepulje til særlige faglige aktiviteter**

Den samlede undervisningstid for hver elev øges med ca. 130 timer i stx og hhx, og med ca. 150 timer i htx. Den ekstra undervisningstid samles i en timepulje, som skolerne selv fordeler til fag eller faglige aktiviteter, hvor de vurderer, at eleverne har behov for en særlig indsats sammen med en lærer. Foruden skriftlig træning kan puljen for eksempel bruges til intensive kurser i bestemte fag, faglige praktikophold eller særlige talentaktiviteter.

FIGUR 2. Uddannelsestid på stx og hhx

Nuværende timefordeling

I alt ca. 3.100 timer	
Elevtid	Ca. 630 timer (fordeles på fag)
Undervisningstid	Ca. 2.470 timer (fordeles på fag)

Timefordeling fremadrettet

I alt ca. 3.100 timer	
Fordybelsestid (Kan afvikles med og uden tilstedeværelse af en lærer)	Ca. 500 timer (fordeles på fag)
Undervisningstid (Skal afvikles med tilstedeværelse af en lærer)	Ca. 130 timer (skolerne fordeler) Ca. 2.470 timer (fordeles på fag)

(Uddannelsestiden i htx tilrettelægges efter samme principper. Her er timetallene lidt anderledes).

Løbende evaluering og feedback

Forskningen viser, at elevernes faglige udbytte og motivation bliver markant større, når læringsmål og personlige fremskridt er tydelige, og på mange skoler er man kommet langt med at udvikle en lokal evalueringskultur. Der foretages dog ikke altid systematiske opsamlinger af elevernes faglige udbytte. Eleverne kan derfor opleve, at skolens evalueringer ikke altid er tilstrækkeligt målrettet deres egne, faglige udfordringer. Det rammer især elever fra uddannelsesfremmede hjem, der kan have svært ved at afkode de forventninger, som de møder i uddannelsen.

Regeringen ønsker at skabe en effektiv og systematisk evalueringspraksis på alle gymnasier.

Regeringen foreslår derfor:

- **Studieplanen som målrettet værktøj**

Studieplanen skal anvendes som et dynamisk planlægningsværktøj i samarbejdet mellem lærerne. Samtidig skal elevernes refleksioner over deres egen udvikling inddrages mere i uddannelsen.

- **Synliggørelse af elevernes fremskridt**

Den enkelte skole skal anvende evalueringsformer og feedback, der ubureaukratisk og retvisende kan understøtte elevernes faglige udvikling. Det skal blandt andet ske gennem en tilpasning af fagenes eksisterende evalueringsmetoder og med hjælp fra målrettede it-løsninger.

Forebyggelse af snyd og nye prøveformer

Omfanget af elevernes snyd ved prøverne på de gymnasiale uddannelser er stigende. Det skyldes især de nye muligheder for snyd, som internettet også bringer med sig. Samtidig er prøverne ikke i tilstrækkelig grad opdaterede til at afprøve de faglige kompeten-

cer, som eleverne i fremtiden skal mestre for at tage en videregående uddannelse.

Regeringen ønsker at beholde det nuværende antal prøver, men forebyggelsen mod snyd skal styrkes, og prøverne skal forenkles og fornys.

Regeringen foreslår derfor:

- **Mundtlig prøve i Studieretningsprojektet (SRP)**

For at sikre at prøven i studieretningsprojektet (SRP) dokumenterer elevens egen selvstændige præstation, afsluttes SRP med en obligatorisk prøve, der både rummer vurdering af den skriftlige besvarelse og en tilhørende mundtlig eksamination. Tilsvarende afsluttes studieområdeprojektet (SOP) i hhx og htx med både en skriftlig besvarelse og en tilhørende mundtlig eksamination.

- **Konsekvenser ved snyd**

Eleverne skal vide, at snyd har konsekvenser, så derfor skærpes sanktionerne for snyd, og oplysningen til eleverne om konsekvenserne af snyd øges. Snyd ved eksamen skal desuden kunne resultere i tildelingen af den laveste karakter (-3). Tekniske løsninger skal i større omfang anvendes som hjælpemiddel i skolernes kontrol med elevernes opgavebesvarelser.

- **Forenkling af prøverne**

For at skabe et mere gennemskueligt prøvesystem i gymnasiet skal prøverne ændres på tværs af de gymnasiale fag og uddannelser. Målet er færre detaljerede krav, mere ensartede prøveformer og en opprioritering af de digitale skriftlige prøveformer.

- **Bedre sammenhæng mellem prøve, undervisning og samfund**

Prøverne i gymnasiet skal opdateres, så de afspejler den virkelighed, som eleverne møder. I forsøgs- og prøveudviklingen skal der være vægt på afprøvning af elevernes digitale og innovative kompetencer i fagene. Det gælder for eksempel i et fag som matematik.

- **Digitalisering af de skriftlige prøver**

Eleverne skal opleve, at prøverne i større omfang end i dag inddrager den teknologiske udvikling fra hverdagens undervisning. Derfor udfases prøver på papir, og nye digitale skriftlige prøveformer udvikles i stedet. Det kan for eksempel være brug af større datasæt, filmklip eller lyd i prøverne.

4

Moderne hf med en klar profil

Den højere forberedelseseksamen (hf) på to år skal være en uddannelse direkte målrettet de unge, der vil videre på en professionsbacheloruddannelse eller erhvervsakademiuddannelse. En moderne hf skal have en ny og stærk faglig identitet, der sikrer, at de unge bliver bedre rustede til at tage en af de videregående uddannelser, som en toårig hf forbereder til. Det indebærer:

- En hf målrettet professionshøjskoler og erhvervsakademier
- Optag fra 9. klasse
- Faglig ballast og afklaring gennem fag- og praktikforløb samt fagpakker
- Semesteropdeling af uddannelsen og tæt evaluering af den enkelte elev
- Adgang til universitetet via overbygning

En hf målrettet professionshøjskoler og erhvervsakademier

Hf var oprindeligt blandt andet et tilbud til voksne, som nogle år efter grundskolen fik brug for en gymnasial uddannelse. I dag vælger denne gruppe ofte hf-enkeltfag. Den toårige hf er i stedet blevet et populært valg for de unge og voksne, der ønsker en kortere vej til en gymnasial uddannelse. Hf spiller en vigtig rolle ved at uddanne en elevgruppe, der ellers har svære kår i uddannelsessystemet, men hf har samtidig en utydelig identitet og en række udfordringer, som skal håndteres.

Der er tre store udfordringer ved den toårige hf, som den ser ud i dag:

- 1) Det er den gymnasiale uddannelse, hvor flest falder fra.
- 2) Det er den ungdomsuddannelse, hvor færrest læser videre bagefter.
- 3) De, der læser videre, gennemfører i mindre grad deres studie.

Regeringen ønsker derfor en helt ny toårig hf med en klar identitet. Særlige fagpakker skal sikre en ny fagligt fokuseret hf, der målrettet klæder eleven på til at tage en professionsbachelor eller en erhvervsakademiuddannelse. Det skal blandt andet ske ved, at eleven på den nye hf har projekt- og praktikperioder orienteret mod disse uddannelser.

Det faglige indhold for 1. og 2. år af hf-uddannelsen er illustreret i figur 3 og appendiks.

Regeringen foreslår derfor:

- **Målretning af uddannelsen**

I den nye hf sikres den faglige dannelse med flere timer i kernefagene dansk og matematik. Samtidig får alle fag en praksisorienteret toning. Historie i kultur- og samfundsfagsgruppen ændres fra B til C-niveau, og idræt og praktisk/musiske fag bliver fjernet som obligatoriske fag for at sikre bedre plads til målretningen.

- **Fagpakker rettet mod videre uddannelse**

Eleverne skal kunne vælge mellem fagpakker målrettet professionsbacheloror inden for områder som for eksempel sundhed og undervisning/pædagogik og erhvervsakademi-uddannelser inden for områder som for eksempel it, teknik og erhvervsøkonomi.

- **Nye vilkår for optagelse og videreuddannelse**

En mere målrettet hf betyder også, at ansøgere allerede skal kunne optages på hf efter 9. klasse. Ansøgere skal opfylde adgangskravet på 4, som omtales i afsnit 1. En eksamen fra den toårige hf skal give adgang til videreuddannelse på et erhvervsakademi eller en professionshøjskole – men ikke til universiteterne, medmindre der bygges flere fag ovenpå via hf-enkeltfag.

- **Skærpet faglighed**

I den nye hf er undervisningen koncentreret på færre fag. I hverdagen giver det mulighed for at prioritere elevernes faglige fordybelse og øvelse i grundlæggende færdigheder. Det sikres samtidig, at det faglige niveau i de enkelte hf-fag og til prøverne reelt svarer til det faglige niveau i de tre andre gymnasiale uddannelser.

- **Perioder med praktik og projekter**

Fagene skal orienteres mere direkte mod de videre studier og jobs, som hf-uddannelsen forbereder til. Det skal ske i projekter og praktikforløb, der knytter sig til den fagpakke, eleven har valgt.

- **Ny struktur for skoleåret**

Elevers faglige udvikling støttes ved at opdele skoleåret i to semestre. Eleven vælger sine fag gradvist efter et afklaringsforløb med projekter eller praktik. Eleven får flere B-niveau-fag end tidligere, og dansk A er obligatorisk. For at give plads til et fagligt løft rettet mod de uddannelser, som hf giver adgang til, er det ikke muligt at tage yderligere fag på A-niveau.

- **Klare rammer for eleverne**

Der bliver indført skærpede krav til studieaktiviteten i form af flere skriftlige opgaver og regelmæssig feedback. Der indføres en tæt evaluering af eleven, som blandt andet består i en faglig prøve et halvt år inde i uddannelsen, og obligatorisk afrapportering efter praktikophold.

Adgang til universitetsuddannelser via overbygning til toårig hf

En mindre andel af eleverne i den nye hf vil fortsat have et ønske om at tage en universitetsuddannelse.

Regeringen ønsker derfor at oprette en faglig overbygning på hf-enkeltfag for de hf-elever, der klarer sig særligt godt. Hf-enkeltfag, enten som en overbygning på toårig hf eller som en fuld hf-eksamen vil således – med de rette fag og niveauer – kunne give adgang til universitetet.

Regeringen foreslår derfor:

- **Adgang til universitetet via overbygning**

Der oprettes et tilbud om en faglig overbygning, der erstatter de gymnasiale suppleringskurser (GSK). Tilbuddet varer højst seks måneder og består af hf-enkeltfag. For at få adgang til overbygningen skal eleven have et eksamenssnit fra en toårig hf på mindst 4.

FIGUR 3. Oversigt over fag og opbygning af toårig hf

1. hf

1. Semester (ca. 400 timer)		2. Semester (ca. 400 timer)	
Fag	Prøve	Fag	Prøve
Dansk A (280 t)	X*	Dansk A	
Engelsk B (210 t)	X*	Engelsk B	
Kultur- og samfundsfaggruppe 3 x C-niveau (225 t)		Kultur- og samfundsfaggruppe	
Naturvidenskabelig faggruppe 3 x C-niveau (225 t)		Naturvidenskabelig faggruppe	X
Matematik C (145 t)	X*	Matematik C	X
Projekt/praktikforløb (knyttet til mindst to af fagene, ca. 45 t)		Projekt/praktikforløb (knyttet til mindst to af fagene, ca. 45 t)	

2. hf

1. Semester (ca. 400 timer)		2. Semester (ca. 400 timer)	
Fag	Prøve	Fag	Prøve
Dansk A		Dansk A	X
Engelsk B	X	Stor skriftlig opgave (25 t)	X
Kultur- og samfundsfaggruppe	X		
Fagpakke, fag 1, m. projekt og praktik		Fagpakke, fag 1, m. projekt og praktik	X
Fagpakke, fag 2, m. projekt og praktik		Fagpakke, fag 2, m. projekt og praktik	X
Fagpakke, fag 3 eller evt. valgfag		Fagpakke, fag 3 eller evt. valgfag	X
Valgfag		Valgfag	X

Undervisningstimetallet på toårig hf er som i dag i alt mindst 1625 timer. Hertil kommer elevtid, hvoraf en del skal integreres i undervisningen, jf. afsnit 3. Skolerne afgør selv den præcise fordeling af timetal i semestrene, men 1. hf må højst rumme påbegyndelsen af ét 0 til B niveau som fagpakkefag eller som valgfag, for eksempel 2. fremmedsprog.

Note:

* Intern prøve

er til inflation

* investeringsstrejke

* Kapitalflugt → Penge ud af landet.

* Større Levestandard

FIGUR 4. Overbygning til toårig hf via hf-enkeltfag

Målgruppe og adgangskrav	Varighed	Fag og niveauer	Prøve
For elever, der har gennemført toårig hf, opfylder adgangsforsætningerne (mindst 4 i gennemsnit) og som ønsker at søge en universitetsuddannelse.	Max ét semester, primært specifikt adgangsgivende fag og niveauer, sekundært andre A- og B-niveauer.	Valgfag A Valgfag A eller B Valgfag A, B eller C	X X X

FORKLARING

	Obligatorisk fag, 1225 timer samt projekt/praktik i 1. hf, ca. 45 timer
	Fagpakkefag, to eller tre fag, BB + evt. C, dvs. mindst 250 timer, højst 325 timer samt projekt/praktik, ca. 70 timer
	Valgfag 1 eller 2 fag, 75 timer, 150 timer eller mere, hvis kurset giver mulighed for det.

5

Nationale mål og styrket kvalitetsudvikling

De gymnasiale uddannelser har generelt en høj kvalitet, og på langt de fleste skoler bliver der løbende arbejdet på at gøre uddannelserne endnu bedre. Arbejdet med kvalitetssikring og udvikling skal følge klare mål, og arbejdet skal understøttes med målrettet vejledning, så der opnås en ensartet, høj uddannelseskvalitet og en effektiv implementering af gymnasireformen. Det indebærer:

- Klare nationale mål
- Understøttelse af nationale mål
- Implementering af gymnasireformen
- Det digitale gymnasium

Klare nationale mål

Der er ikke fastsat nationale mål for de gymnasiale uddannelser på samme måde, som der er for folkeskolen og erhvervsuddannelserne. Derfor er der ikke tydelige mål for kvalitetsudviklingen i de gymnasiale uddannelser.

Ledelserne og bestyrelserne træffer løbende beslutninger om udviklingen i kvaliteten på den enkelte skole. Men manglen på fælles

pejlemærker betyder, at skolerne ikke altid arbejder frem mod samme mål.

Regeringen ønsker derfor at indføre nationale mål for de gymnasiale uddannelser. De centrale mål skal understøtte kvalitetsudviklingen på skolerne, så ledelserne og bestyrelserne bliver forpligtede til at arbejde frem mod samme mål. Målene skal være retningsgivende for skolernes initiativer til styrkelse af kvaliteten og må ikke medføre et øget bureaukrati.

Regeringen foreslår derfor:

- **Tre klare nationale mål**

Med tre klare nationale mål for de gymnasiale uddannelser stilles der klare krav til kvalitetsudviklingen på alle skoler. De nye nationale mål tager afsæt i formålene med de gymnasiale uddannelser. Målene afspejler derfor, at de gymnasiale uddannelser er vejen til videregående uddannelse.

1. Gymnasieskolerne skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, som de kan.
2. En større andel af eleverne skal påbegynde en videregående uddannelse.
3. Trivslen i de gymnasiale uddannelser skal styrkes.

Målene skal være ubureaukratiske og retningsgivende for kvalitetsudvikling.

- **Løbende opfølgning via konkrete resultatmål**

De nationale mål skal sikre, at ledelser, bestyrelser, regeringen og Folketinget kan følge udviklingen i de gymnasiale uddannelser. Dermed bliver der sat politisk retning for den lokale kvalitetsudvikling. Til hvert af de tre nationale mål knyttes konkrete og målbare resultatmål. Det gør det muligt at følge udviklingen på nationalt plan og på den enkelte skole, så det bliver tydeligt, om udviklingen i de gymnasiale uddannelser følger de politiske intentioner.

- **Fastsættelse af resultatmål**

De konkrete resultatmål skal afspejle de nationale mål. Resultatmålene for nationalt mål nr. 1 og 3 bliver fastsat, når to ekspertudvalg har redegjort for, hvordan udviklingen i det faglige niveau og elevernes trivsel kan måles. For nationalt mål nr. 2, elevernes overgang til videregående uddannelse, måles det ved at se på andelen af elever, som er i gang med eller har fuldført en videregående uddannelse senest 27 måneder efter, at de er gået ud af gymnasiet. Denne andel er i øjeblikket på ca. 70 pct., og det foreslås, at de konkrete resultatmål fastsættes til 80 pct. i 2025 og 85 pct. i 2030.

Understøttelse af nationale mål

De nationale mål kan ikke stå alene. Hvis målene skal realiseres, er det nødvendigt, at skolerne løbende udvikler kvaliteten i de gymnasiale uddannelser. Det skal sikre, at eleverne bliver så dygtige, som de kan, at en større andel går videre på videregående uddannelser, og at eleverne trives bedre.

Skolerne skal have frihed til at udvikle selve uddannelserne og faste rammer for de resultater, som de skal levere. Derfor skal det statslige tilsyn med skolerne målrettes og styrkes.

Det skal være med til at sikre, at ledelserne og bestyrelserne bliver i stand til at realisere de nationale mål.

Regeringen foreslår derfor:

- **Frihed og faste rammer**

Det er vigtigt, at den enkelte skole tager ejerskab over de nye, klare mål. Derfor vil der blive stillet krav om, at den enkelte skole hvert år evaluerer skolens resultater og kvalitetsarbejdet. Evalueringen skal forelægges bestyrelsen. Hvis det er nødvendigt, skal skolen sætte initiativer i gang, der kan forbedre resultaterne.

- **Tilsyn**

Det statslige kvalitetstilsyn med de gymnasiale uddannelser skal afspejle de nationale mål. Derfor udvides tilsynet til at omfatte skolernes resultater på de nationale mål. Som i folkeskolen vil der også blive gennemført et årligt kvalitetstilsyn på alle fire gymnasiale uddannelser.

- **Læringskonsulenter**

Det gymnasiale læringskonsulentkorps har allerede i dag fokus på skolernes kvalitetsudvikling. Læringskonsulenterne vil frem til 2021 bidrage til, at den enkelte skole kan leve op til de nye mål for de gymnasiale uddannelser.

- **Åbenhed om data**

Skolerne skal have nem adgang til centrale data, der kan bidrage til den løbende kvalitetsudvikling. Det eksisterende datavarehus på det gymnasiale område skal derfor videreudvikles. Der skal i øvrigt være nem adgang til data for de nationale mål samt andre indikatorer, som indgår i det statslige kvalitetstilsyn med skolerne.

Forældre, elever og offentligheden skal have lettere adgang til centrale data om skolerne. Data for den enkelte skole vil derfor blive præsenteret på en lettilgængelig måde på en fælles hjemmeside.

Implementering af gymnasiereformen

Det er planen, at gymnasiereformen implementeres, så de første elever starter i 1. g eller 1. hf i skoleåret 2017/18. Det betyder, at den første årgang reformstudenter fra stx, hhx og htx søger ind på de videregående uddannelser i 2020, mens det allerede sker i 2019 for de elever, der færdiggør den toårige

hf. Som beskrevet i afsnit 1 indføres det nye karakterkrav over en treårig periode.

Gymnasiereformen kræver omstilling på skolerne og udvikling af den pædagogiske praksis. Det er den enkelte skole, bestyrelse, ledelse og lærer, der skal realisere intentionerne i gymnasiereformen. Og den lokale indsats skal understøttes, så skolerne kan nå reformens mål.

Regeringen foreslår derfor:

- **Årlig statusredegørelse**

Regeringen vil udarbejde en årlig statusredegørelse om gymnasiereformen til Folketinget for at kunne følge op på, om reformen lever op til de politiske intentioner.

- **Evaluering af reformen**

I 2021 vil gymnasiereformen blive evalueret. Som ved andre uddannelsesreformer vil der blive etableret et følgeforsknings- og evalueringsprogram, som kan følge op på reformens fremdrift og resultater. Gymnasiereformen vil blive fulgt af en følgegruppe med de centrale parter på gymnasieområdet.

- **Lokal implementering**

Det er vigtigt, at alle skoler har den nødvendige viden og kapacitet til at gennemføre gymnasiereformen. Der vil derfor blive gennemført kurser for skolerne inden for "Skoleudvikling i praksis" og "Faglig udvikling i praksis", og skolerne vil blive samlet i netværk, hvor de kan udveksle erfaringer.

Det digitale gymnasium

It er et grundvilkår i samfundet. Den teknologiske udvikling betyder, at alle skal være rustede til, at det digitale samfund hele tiden ændrer sig. Det gælder både ledelser, bestyrelser, lærere og elever.

De gymnasiale uddannelser skal sikre, at danske unge kan begå sig i et demokratisk, digitaliseret samfund. Derfor er det digitale gymnasium blandt andet tænkt ind i følgende initiativer:

- Tydelige mål for elevernes digitale kompetencer (afsnit 3)
- Digital dannelse som tværgående element i alle fag (afsnit 3)
- Udvikling af nye digitale prøveformer (afsnit 3)
- Informatik som valgfag og som obligatorisk fag på hhx (afsnit 2)

Det digitale gymnasium handler om, hvordan it kan spille en aktiv rolle i udviklingen af undervisning og læring, men det handler også om, at it skal spille en større rolle i skolernes løbende kvalitetsudvikling.

Regeringen foreslår derfor:

- **Erfaringer med it udbredes**

Alle skoler skal nyde godt af erfaringer med it og digitale læremidler. Erfaringer fra skoler, som i dag anvender it innovativt og effektivt, vil derfor blive indsamlet, så de kan spredes til alle skoler.

- **Fælles it-standarder**

For at understøtte bedre administration og udveksling af data vil der blive udformet fælles it-standarder. Dette muliggør, at skolernes digitale platforme, læremidler og administrative systemer kan arbejde sammen.

- **Dataunderstøttelse**

Dataunderstøttelse af elevernes faglige progression har ikke tidligere været et fokusområde på de gymnasiale uddannelser. Der sættes derfor et nyt projekt i gang, som skal kortlægge mulighederne og barriererne for dataunderstøttet læring og løbende feedback til eleverne.

Appendiks

Oversigt over den nye opbygning af det almene gymnasium/stx

Uddannelsen til almen studentereksamen er almindelig og studieforberedende. Fagligheden er nært forbundet med sider af videnskabsfagene, og eleverne skal opnå evne til faglig fordybelse inden for humaniora, naturvidenskab og samfundsvidenskab. I undervisningen er der endvidere fokus på fagenes samspil til analyse af komplekse problemstillinger.

GRUNDFORLØB PÅ 1/4 ÅR FOR ALLE ELEVER

FAGLIG UNDERVISNING OG INTRODUKTION TIL UDDANNELSENS ARBEJDSFORMER
INTRODUCERENDE UNDERVISNING TIL DE UDBUDTE STUDIERETNINGER
OBLIGATORISK EVALUERINGSSAMTALE
NATURVIDENSKABELIGT GRUNDFORLØB MED MEDTÆLLENDE KARAKTER
ALMEN SPROGFORSTÅELSE MED MEDTÆLLENDE KARAKTER
SKRIFTLIG INTERN PRØVE I MATEMATIK

STUDIERETNINGSFORLØB PÅ 2 3/4 ÅR – STUDIERETNING VÆLGES VED GRUNDFORLØBETS AFSLUTNING

	FAG 1	FAG 2	FAG 3
NATURVIDENSKAB	MATEMATIK A	FYSIK B SKOLEN KAN HÆVE ENTEN FYSIK ELLER KEMI TIL A-NIVEAU	KEMI B
	MATEMATIK A	BIOTEKNOLOGI A	FYSIK B
	MATEMATIK A	GEOVIDENSKAB A	KEMI B
	BIOLOGI A (*)	KEMI B	
SAMFUNDSVIDENSKAB	SAMFUNDSFAG A	MATEMATIK A	
	SAMFUNDSFAG A (*)	ENGELSK A ELLER TYSK/FRANSK FORTSÆTTER A	
SPROG	LATIN A (***)	GRÆSK A	
	ENGELSK A (**)	FORTSÆTTER- ELLER BEGYNDERSPROG A	FORTSÆTTER- ELLER BEGYNDERSPROG MINDST C
	ENGELSK A (*)	TYSK/FRANSK FORTSÆTTER A	SAMFUNDSFAG B
KUNST	MUSIK A	MATEMATIK A	
	MUSIK A (*)	ENGELSK A ELLER TYSK/FRANSK FORTSÆTTER A	

OBLIGATORISKE FAG – ALLE ELEVER UANSET STUDIERETNING

DANSK A	FYSIK C
HISTORISK-HUMANISTISK FAGGRUPPE	KEMI C
(OMFATTER HISTORIE A, RELIGION C OG OLDTIDSKUNDSKAB C)	TO AF FAGENE BIOLOGI C, NATURGEOGRAFI C, INFORMATIK C
ENGELSK B	ET AF DE NATURVIDENSKABELIGE FAG ELLER INFORMATIK PÅ
2. FREMMEDSPROG A ELLER B	B-NIVEAU (MED UNDTAGELSER)
SAMFUNDSFAG C	MATEMATIK B (MED UNDTAGELSER)
KUNSTNERISK FAG C	
IDRÆT C	

STUDIERETNINGSPROJEKTET

ELEVERNE FORBEREDES TIL STUDIERETNINGSPROJEKTET PÅ UDDANNELSENS 3. ÅR GENNEM EN RÆKKE FLERFAGLIGE PROJEKT-FORLØB MED PRODUKTKRAV. DET UDVIDEDE STUDIERETNINGSPROJEKT ERSTATTER ALMEN STUDIEFORBEREDELSE.

STUDIERETNINGSPROJEKTET OMFATTER EN SKRIFTLIG BESVARELSE OG EN MUNDTLIG PRØVE.

VALGFAG – HVER ELEV HAR MINDST ÉT FRIT VALGFAG

SKOLEN KAN UDBYDE EN LANG RÆKKE VALGFAG, FOR EKSEMPEL PSYKOLOGI, FILOSOFI, MEDIEFAG ELLER ERHVERVSØKONOMI. VALGFAG KAN OGSÅ VÆRE ET HØJERE NIVEAU I ET OBLIGATORISK FAG, FOR EKSEMPEL IDRÆT B, KEMI B ELLER ENGELSK A.

Noter:

- (*) Elever i disse studieretninger skal desuden have matematik på mindst B-niveau.
- (**) Denne studieretning muliggør en række kombinationsmuligheder mellem sprogene. Eleverne skal desuden have matematik på mindst B-niveau, men kan afslutte naturvidenskab på C-niveau. Hvis alle tre sprog er på A-niveau, kan eleverne afslutte både matematik og naturvidenskab på C-niveau.
- (***) Elever i denne studieretning har desuden både engelsk og 2. fremmedsprog og er derfor firesprogede. De kan afslutte både matematik og naturvidenskab på C-niveau.

Oversigt over den nye opbygning af handelsgymnasiet/hhx

Uddannelsen til merkantil studentereksamen er en erhvervsgymnasial uddannelse med særlig vægt på erhvervsrelaterede og anvendelsesorienterede perspektiver. Eleverne skal opnå evne til faglig fordybelse og forståelse af teoretisk viden som redskab for problemløsning. I undervisningen er der blandt andet fokus på internationale forhold, entreprenørskab, innovation og på virkelighedsnære cases.

GRUNDFORLØB PÅ 1/4 ÅR FOR ALLE ELEVER

FAGLIG UNDERVISNING OG INTRODUKTION TIL UDDANNELSENS ARBEJDSFORMER
INTRODUCERENDE UNDERVISNING TIL DE UDBUDTE STUDIERETNINGER
OBLIGATORISK EVALUERINGSAMTALE
GRUNDFORLØBSPRØVE MED MEDTÆLLENDE KARAKTER
SKRIFTLIG INTERN PRØVE I MATEMATIK

STUDIERETNINGSFORLØB PÅ 2 3/4 ÅR – STUDIERETNING VÆLGES VED GRUNDFORLØBETS AFSLUTNING

	FAG 1	FAG 2
ØKONOMI OG MARKED	MATEMATIK A	VIRKSOMHEDSØKONOMI A ELLER INTERNATIONAL ØKONOMI A
	VIRKSOMHEDSØKONOMI A (*)	INTERNATIONAL ØKONOMI A ELLER INFORMATIK B SKOLEN KAN VÆLGE AT HÆVE INFORMATIK TIL IT A
	AFSÆTNING A (*)	VIRKSOMHEDSØKONOMI A ELLER INNOVATION B
GLOBALT SAMFUND	INTERNATIONAL ØKONOMI A (*)	AFSÆTNING A
	INTERNATIONAL ØKONOMI A ELLER AFSÆTNING A (*)	TYSK/FRANSK FORTSÆTTER A
SPROG OG KULTUR	FORTSÆTTER- ELLER BEGYNDERSPROG A (**)	BEGYNDERSPROG A ELLER B ELLER FORTSÆTTERSPROG MINDST C

OBLIGATORISKE FAG – ALLE ELEVER UANSET STUDIERETNING

DANSK A	SAMTIDSHISTORIE B
ENGELSK A	INFORMATIK C
2. FREMMEDSPROG A ELLER B	ERHVERVSJURA C
VIRKSOMHEDSØKONOMI B	SAMFUNDSFAG C
AFSÆTNING B	
INTERNATIONAL ØKONOMI B	ERHVERVSCASE
MATEMATIK B (MED UNDTAGELSER)	FYSISK UDFOLDELSE OG SUNDHED

STUDIEOMRÅDET

STUDIEOMRÅDET TILRETTELÆGGES SOM EN RÆKKE FLERFAGLIGE PROJEKTFORLØB MED PRODUKTKRAV, SOM FORBEREDER ELEVERNE TIL ET AFSLUTTENDE STUDIEOMRÅDEPROJEKT PÅ UDDANNELSENS 3. ÅR.

STUDIEOMRÅDEPROJEKTET ERSTATTER DET NUVÆRENDE STUDIERETNINGSPROJEKT, OG DET OMFATTER EN SKRIFTLIG BESVARELSE OG EN MUNDTLIG PRØVE.

VALGFAG – HVER ELEV HAR MINDST ÉT FRIT VALGFAG

SKOLEN KAN UDBYDE EN LANG RÆKKE VALGFAG, FOR EKSEMPEL FINANSIERING, KULTURFORSTÅELSE ELLER MARKEDSKOMMUNIKATION.

VALGFAG KAN OGSÅ VÆRE ET HØJERE NIVEAU I ET OBLIGATORISK FAG, FOR EKSEMPEL ERHVERVSJURA B ELLER MATEMATIK A.

Noter:

- (*) Elever i disse studieretninger skal desuden have matematik på mindst B-niveau.
- (**) Denne studieretning muliggør en række kombinationsmuligheder mellem sprogene. Eleverne har desuden engelsk A og er derfor tresprogede. De kan afslutte matematik på C-niveau.

Oversigt over den nye opbygning af det tekniske gymnasium/htx

Uddannelsen til teknisk studentereksamen er en erhvervsgymnasial uddannelse med særlig vægt på erhvervsrelaterede og anvendelsesorienterede perspektiver. Eleverne skal opnå evne til faglig fordybelse og forståelse af teoretisk viden som redskab for problemløsning. I undervisningen er der blandt andet fokus på produktudvikling og på kombination af teori og praktik i værksteder og laboratorier.

GRUNDFORLØB PÅ 1/4 ÅR FOR ALLE ELEVER

FAGLIG UNDERVISNING OG INTRODUKTION TIL UDDANNELSENS ARBEJDSFORMER
INTRODUCERENDE UNDERVISNING TIL DE UDBUDTE STUDIERETNINGER
OBLIGATORISK EVALUERINGSAMTALE
GRUNDFORLØBSPRØVE MED MEDTÆLLENDE KARAKTER
SKRIFTLIG INTERN PRØVE I MATEMATIK

STUDIERETNINGSFORLØB PÅ 2 3/4 ÅR – STUDIERETNING VÆLGES VED GRUNDFORLØBETS AFSLUTNING

	FAG 1	FAG 2
ANVENDT NATURVIDENSKAB	BIOTEKNOLOGI A	SAMFUNDSFAG B ELLER IDÉHISTORIE B
	MATEMATIK A	FYSIK A, KEMI A, BIOTEKNOLOGI A, GEOVIDENSKAB A, BIOLOGI B, INFORMATIK B ELLER PROGRAMMERING B
TEKNOLOGI	TEKNOLOGI A	MATEMATIK A
	TEKNOLOGI A	SAMFUNDSFAG B ELLER IDÉHISTORIE B
KOMMUNIKATIONSTEKNIK	KOMMUNIKATION OG IT A	MATEMATIK A
	KOMMUNIKATION OG IT A	PROGRAMMERING B, TYSK/FRANSK FORTSÆTTER B, SAMFUNDSFAG B ELLER IDÉHISTORIE B

OBLIGATORISKE FAG – ALLE ELEVER UANSET STUDIERETNING

DANSK A	TEKNOLOGIHISTORIE C
TEKNIKFAG A	SAMFUNDSFAG C
TEKNOLOGI B	BIOLOGI C
ENGELSK B	INFORMATIK ELLER KOMMUNIKATION OG IT C
MATEMATIK B	
FYSIK B	
KEMI B	FYSISK UDFOLDELSE OG SUNDHED

STUDIEOMRÅDET

STUDIEOMRÅDET TILRETTELÆGGES SOM EN RÆKKE FLERFAGLIGE PROJEKTFORLØB MED PRODUKTKRAV, SOM FORBEREDER ELEVERNE TIL ET AFSLUTTENDE STUDIEOMRÅDEPROJEKT PÅ UDDANNELSENS 3. ÅR.

STUDIEOMRÅDEPROJEKTET ERSTATTER DET NUVÆRENDE STUDIERETNINGSPROJEKT, OG DET OMFATTER EN SKRIFTLIG BESVARELSE OG EN MUNDTLIG PRØVE.

Note:

Matematik B er allerede i dag obligatorisk for alle elever i htx.

Oversigt over den nye opbygning af den toårige hf-uddannelse

Den toårige uddannelse til højere forberedelseseksamen (hf) er en almengymnasial uddannelse, der forbereder til studier på erhvervsakademier, professionshøjskoler og lignende. Uddannelsen har derfor særlig vægt på at motivere, afklare og kvalificere eleverne til videre studier inden for disse uddannelser. Eleverne skal opnå evne til faglig fordybelse, forståelse af sammenhæng mellem fagene samt indsigt i fagenes anvendelighed i relation til videre studier og job.

1. OG 2. SEMESTER

PÅ 1. ÅR AF HF-UDDANNELSEN HAR ELEVERNE DE OBLIGATORISKE FAG OG FAGGRUPPER, HVORAF NOGLE AFSLUTTES I LØBET AF 1. HF. MATEMATIK C KAN EVT. AFSLUTTES MED PRØVE EFTER 1. SEMESTER.

1. SEMESTER AFSLUTTES MED INTERNE PRØVER I DANSK, ENGELSK OG MATEMATIK (HVIS FAGET FØRST AFSLUTTES EFTER 2. SEMESTER). I 1. SEMESTER INDGÅR MINDST ET KORT PROJEKTFORLØB KNYTTET TIL ET ELLER FLERE FAG. FORLØBET SKAL BIDRAGE TIL AT AFKLARE ELEVERNES FORELØBIGE FAGLIGE HOVEDINTERESSER, SÅ ELEVERNE EVT. KAN VÆLGE FOR EKSEMPEL 2. FREMMEDSPROG FRA 2. SEMESTER.

2. SEMESTER AFSLUTTES MED PRØVER I MATEMATIK C (HVIS FAGET IKKE ER AFSLUTTET ELLER FORTSÆTTES PÅ B-NIVEAU) OG I DEN NATURVIDENSKABELIGE FAGGRUPPE. I 2. SEMESTER INDGÅR MINDST ET PROJEKTFORLØB ELLER PRAKTIKFORLØB KNYTTET TIL ET ELLER FLERE FAG. FORLØBET SKAL UNDERSTØTTE ELEVERNES VALG AF FAGPAKKE OG VALGFAG TIL 2. HF.

3. OG 4. SEMESTER

PÅ 2. ÅR AF HF-UDDANNELSEN HAR ELEVERNE FORTSAT TIMER I DANSK, ENGELSK OG KULTUR- OG SAMFUNDSFAGSGRUPPEN. DERUDOVER HAR ELEVERNE DERES VALGTE FAGPAKKE, SOM RUMMER 2-3 FAG MÅLRETTET ET BREDT VIDEREUDDANNELSESOMRÅDE INDEN FOR ERHVERVSAKADEMIER, PROFESSIONSHØJSKOLER OG TILSVARENDE VIDEREUDDANNELSESOMRÅDER. I 3. OG 4. SEMESTER INDGÅR PROJEKTFORLØB OG PRAKTIKFORLØB I FAGPAKKENS FAG. FORLØBENE SKAL BIDRAGE TIL AT AFKLARE OG KVALIFICERE ELEVERNE I FORHOLD TIL DERES VALG AF VIDEREGÅENDE UDDANNELSE. ENDVIDERE HAR ELEVERNE MINDST ÉT VALGFAG. ALLE FAG AFSLUTTES MED PRØVE, HERAF MINDST TO FAG VED AFSLUTNINGEN AF 3. SEMESTER. SKOLERNE BESLUTTER SELV DEN PRÆCISE PLACERING AF FAG OG TIMER INDEN FOR VISSE RAMMER.

OBLIGATORISKE FAG

DANSK A
ENGELSK B
KULTUR-SAMFUNDSFAGSGRUPPEN (HISTORIE C, RELIGION C OG SAMFUNDSFAG C)
NATURVIDENSKABELIG FAGGRUPPE (BIOLOGI C, KEMI C OG GEOGRAFI C)
MATEMATIK C

FAGPAKKER

FAGPAKKER BESTÅR AF TO ELLER TRE FAG, SOM HAR ET NATURLIGT FAGLIGT SAMSPIL, OG SOM TILSAMMEN GIVER EN SOLID FAGLIG FORBEREDELSE TIL ET BREDT VIDEREUDDANNELSESOMRÅDE INDEN FOR ERHVERVSAKADEMI- OG PROFESSIONSBACHELORUDDANNELSERNE MV. GENNEM FAGPAKKEN SKAL ELEVEN OPNÅ MINDST TO B-NIVEAUER OG HØJST BBC.

VALGFAG – HVER ELEV HAR MINDST ÉT FRIT VALGFAG

SKOLEN KAN UDBYDE EN LANG RÆKKE VALGFAG, DELS B-NIVEAUER AF DE OBLIGATORISKE FAG, SAMT EKSEMPELVIS IDRÆT, KUNSTNERISKE FAG, INNOVATION, INFORMATIK, ERHVERVSØKONOMI, FYSIK OG PSYKOLOGI PÅ C- OG B-NIVEAU. DEN ENKELTE ELEV VIL TYPISK HAVE ÉT ELLER TO C-NIVEAUVALG, EVT. ÉT VALG AF ÉT FAG FRA O TIL B-NIVEAU, EKSEMPELVIS 2. FREMMEDSPROG FORTSÆTTER.

EKSEMPLER PÅ FAGPAKKER OG VALGFAG

FAGPAKKE TIL NATURVIDENSKABELIGE OG TEKNISKE ERHVERVSAKADEMI- OG PROFESSIONSBACHELORUDDANNELSER:
MATEMATIK C TIL B, KEMI C TIL B OG INFORMATIK C. FRIT VALG FOR ELEVEN, FOR EKSEMPEL INNOVATION C

FAGPAKKE TIL SUNDHEDSUDDANNELSER:
BIOLOGI C TIL B, KEMI (ELLER EVT. MATEMATIK) C TIL B OG PSYKOLOGI C. FRIT VALG FOR ELEVEN FOR EKSEMPEL IDRÆT C.

FAGPAKKER TIL LÆRERUDDANNELSEN:
2. FREMMEDSPROG B, SAMFUNDSFAG C TIL B. FRIT VALG FOR ELEVEN, FOR EKSEMPEL MUSIK C.
ELLER
HISTORIE C TIL B, MATEMATIK C TIL B. FRIE VALG FOR ELEVEN, FOR EKSEMPEL FYSIK C OG BIOLOGI C TIL B.

STOR SKRIFTLIG OPGAVE

ELEVERNE UDARBEJDER I 4. SEMESTER EN STOR SKRIFTLIG OPGAVE I 1-3 FAG, HERAF MINDST ÉT FAG PÅ B-NIVEAU.

Ændringer i uddannelsernes fagrækker

ÆNDRINGER

hxx

- Faget informatik indføres som obligatorisk fag på C-niveau i stedet for den nuværende timeramme på 25 timer til undervisning i it.
- Matematik indføres på B-niveau for alle elever, dog med undtagelse af de elever, der har en stærk sproglig profil. Matematik B er vigtigt for elevernes adgang til de relevante videregående uddannelser, og matematiske kompetencer er desuden et vigtigt redskab for de økonomiske fag i uddannelsen.
- Indholdet i det obligatoriske fag erhvervsret C ændres, så faget i højere grad understøtter den erhvervsrettede profil i uddannelsen, og så eleverne kan anvende metoder fra faget i andre fag og i flerfaglige forløb. Faget skifter navn til erhvervsjura og indføres tillige som valgfag på B-niveau for at understøtte den faglige fordybelse.
- Erhvervs-case, som i dag er en del af studieområdet, fastsættes som et selvstændigt obligatorisk fagligt samspil i fagene virksomhedsøkonomi og afsætning og med den nuværende prøveform. Dvs. at erhvervs-case bevares men ikke længere som en del af studieområdet.
- De obligatoriske fag international økonomi B og samtidshistorie B tilføjes flere timer med henblik på, at disse fag i højere grad skal støtte op om elevernes skriftlige kompetencer og andre almene studiekompetencer. Dette afspejles desuden i fornyede prøveformer.
- Kinesisk A permanentgøres og får status som muligt 2. fremmedsprog og muligt studieretningsfag.

htx

- Alle elever skal fortsat have teknologi på mindst B-niveau samt et teknikfag på A-niveau. For at styrke den faglige fordybelse og fagenes centrale placering i uddannelsen indføres en bindende progression mellem teknologi B og teknikfag A, så teknikfaget eksplicit bygger videre på de kompetencer og metoder, eleverne opnår i teknologi B.
- De tre teknikfag byggeri og energi, design og produktion samt proces, levnedsmiddel og sundhed opdateres indholdsmæssigt i forhold til udviklingen i blandt andet erhvervslivet. Behovet for udvikling af nye teknikfag undersøges, så det sikres, at htx-uddannelsens teknisk-naturvidenskabelige genstandsfelt afspejler udviklingen i disse fagområder i videregående uddannelser og erhvervsliv.
- Faget programmering indføres på B-niveau som studieretningsfag (og som valgfag i alle uddannelser).
- Programmering indføres som genstandsfelt i det obligatoriske fag teknologi B.
- Faget informatik indføres som studieretningsfag på B-niveau, ligesom skolen kan vælge at lade faget indgå i stedet for det obligatoriske kommunikation og it på C-niveau.
- Forsøgsfagene bioteknologi A og geovidenskab A permanentgøres og indgår som studieretningsfag.
- Valgfaget musik og lydproduktion C permanentgøres.

stx

- For at reducere den obligatoriske fagrække på C-niveau og skærpe den faglige fordybelse samles historie, religion og oldtidskundskab i én faggruppe, der skal rumme de indgående fags faglige mål og indhold. Historisk-humanistisk faggruppe skal udnytte den synergi, der er mellem de indgående fag. Der afholdes én mundtlig prøve.
- Eleverne skal fremover have fire naturvidenskabelige fag på C-niveau: Fysik, kemi, biologi og naturgeografi. Faget informatik C kan dog indgå i stedet for enten naturgeografi C eller biologi C.
- Eleverne skal have mindst ét naturvidenskabeligt fag på mindst B-niveau, dog med undtagelse af elever med stærk sproglig profil. Et af de naturvidenskabelige C-niveauer (dog ikke fysik) kan erstattes af et ekstra naturvidenskabeligt B-niveau, så elever for eksempel kan opnå kombinationen matematik A, fysik B, kemi B og biologi B.
- Forsøgsfagene bioteknologi A og geovidenskab A permanentgøres og indgår som studieretningsfag.
- Matematik indføres på B-niveau for alle elever, dog med undtagelse af elever med stærk sproglig profil. Matematik B er vigtigt for elevernes adgang til de relevante videregående uddannelser, og matematiske kompetencer er desuden et vigtigt redskab for en række fag i uddannelsen.
- Kinesisk A permanentgøres og får status som muligt 2. fremmedsprog og muligt studieretningsfag

FRA ELEV TIL STUDERENDE

2015/16:8

Henvendelse om udgivelsen kan i øvrigt ske til

Ministeriet for Børn,
Undervisning og Ligestilling
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. 3392 5000
mail: uvm@uvm.dk

ISBN

978-87-93214-86-6

ISBN Elektronisk publikation

978-87-93214-87-3

Design af omslag

Kontrapunkt

Layout af indhold

Rumfang, part of IDna Group

Foto

Ulrik Jantzen / Büro Jantzen

Tryk

PRinfoTrekroner & Jessen A/S, Ole Nielsen

Oplag

700

Web

Publikationen kan hentes på
uvm.dk/fraelevtilstuderende

